

B e s z á m o l ó

a Sajószentpéteri Gyógyító-Megelőző Intézmény 2020. évi szakmai munkájáról

Tisztelt Polgármester Úr!

Tudjuk, hogy a miénk a legszebb hivatás, és mára az is kiderült, hogy az egyik legveszélyesebb is. A tudomány és a technológia fejlődése némileg feledtette velünk a hippokratészi eskünkből fakadó veszélyeket, de most mindannyian szembesülünk azzal, hogy betegeink egészségét, életét csak a sajátunk kockáztatásával tudjuk megvédeni. Köszönet és hála illet mindenkit, aki részt vesz ebben az embert próbáló munkában.

A koronavírus járvány megjelenése jelentős változásokat hozott és fog hozni az egész magyar egészségügyi ellátórendszerben. A veszélyhelyzet elrendelése felülírt minden eddigi működési rendet és jövőbeni terveket.

Ma az egészségügyben hagyományosan kialakult értékek megtartása mellett egyre nagyobb súly helyeződik a fenntarthatóság megteremtésére. A humán erőforrás előregedése miatt a fenntartható, hatékony és közös munka érdekében szükséges az erőforrások koncentrációja mind az alapellátásban, mind a járóbeteg szakellátásban. A jelenlegi helyzet új típusú orvos-beteg kapcsolattartást igényel, ami tovább fokozta a digitális technika és a távkapcsolatok hangsúlyosságát.

A város lakosságának egészségi állapotát meghatározó demográfiai jellemzők

A munkaképes korú lakosság új munkahelyet távolabbi régiókban, esetleg külföldön keresett. Az elvándorlás miatt a városban a fiatalok aránya csökken, az időskorúak száma növekszik. Kiemelkedően magas a halmozottan hátrányos helyzetű – ezen belül a roma lakosság – aránya és koncentrált jelenlétük miatt egy-egy térségben a társadalmi problémák hatványozottan jelentkeznek.

Lakosainak száma 2020. január 1. napján 11 133 fő.

A Rendelőintézet ellátási területe

A GYÓMI ellátási kötelezettsége Sajószentpéter város, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó területére terjed ki.

Az ellátandó lakosságszám: 15 885 fő.

Az alapellátás feladataiból a védőnői hálózat (Sajószentpéter és Alacska) működtetése, valamint 2020. október 31-ig az alapellátási ügyelet (Sajószentpéter, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó) biztosítása a GYÓMI feladata.

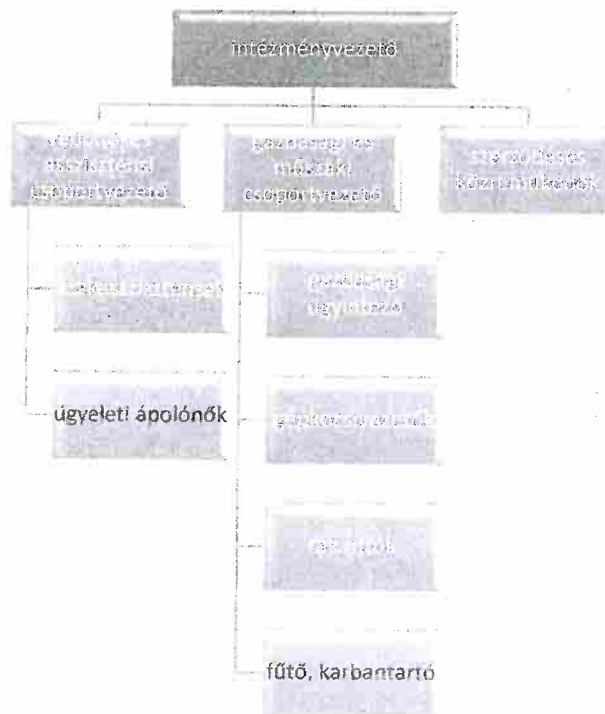
Járóbeteg-szakellátást – Nőgyógyászat, Belgyógyászat, Ideggyógyászat, Szemészet, Reumatológia, Urológia, Fül-orr-gégészet és UH szakrendelés, valamint Fizioterápia és Gyógytorna – Sajószentpéter, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó lakosai számára nyújt az intézmény.

Szervezeti felépítése

A GYÓMI önállóan működő költségvetési szerv:

- elsősorban szakmai célú költségvetési keretekkel rendelkezik, amely felett a kötelezettségvállalásra, szakmai teljesítés igazolására, utalványozásra a költségvetési szerv vezetője (vagy az általa írásban kijelölt személy) jogosult (ezek ellenjegyzésére a kijelölt költségvetési szerv gazdasági vezetője vagy az általa írásban kijelölt személy jogosult).
- pénzügyi-gazdasági feladatainak ellátását a Városgondnokság végzi.

Az intézmény szervezete – figyelembe véve az egészségügyi szolgáltatások végzéséhez szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X. 20.) ESZCSM Rendeletet (a továbbiakban: Rendelet) is – az alábbi Organogram szerint épül fel.

Az alaptevékenységhez tartozó szakfeladatok személyi minimumfeltételeit a Rendelet határozza meg, a Rendeletben meghatározottaknál kevesebb nem lehet.

A statisztikai állományi létszám 23 fő. Szerződéssel dolgozó orvosok: 10 fő szakrendeléseken (az alacsony heti szakorvosi óraszám miatt közreműködői szerződés keretében). Ügyeletben 12 fő dolgozott 2020. október 31-ig, az ügyeleti feladatokat 2020. november 1. napjától külső

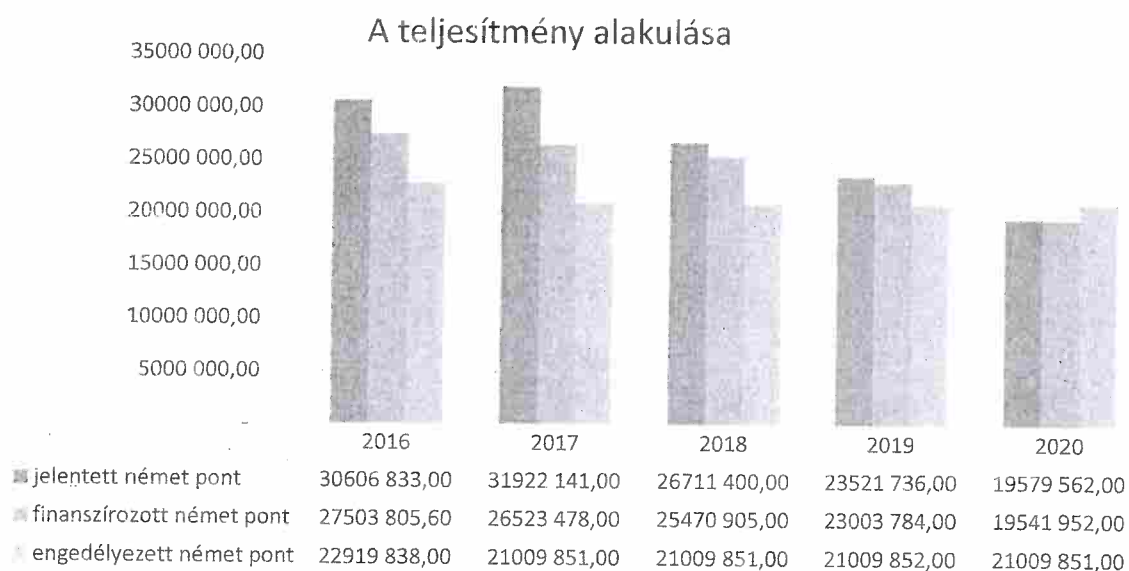
szolgáltató, az EMERGENCY SERVICE Kft. látja el. Az ügyeletben dolgozók egy részét a Kft. tovább foglalkoztatja.

A rendelőintézet határozatlan idejű, végleges működési engedéllyel rendelkezik.

A GYÓMI gazdálkodása

A GYÓMI önállóan működő költségvetési szerv, pénzügyi-gazdasági feladatainak ellátását a Városgondnokság végzi.

Az intézmény számára az előző évhez hasonlóan, 2020 évre is 21 009 851 német pont teljesítményvolumen került megállapításra. A betegellátás folyamatosságának biztosítása érdekében a 2020. október havi teljesítmények elszámolásától a COVID-19 járvány miatti egészségügyi válsághelyzetre tekintettel az átlagfinanszírozás bevezetésére került sor a járóbeteg szakellátásban. 2020-ban a veszélyhelyzet miatt átlagfinanszírozásban részesült az intézmény 2020. október hónaptól. A 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 5/B. §-a szerint az átlagfinanszírozás mértékének alapját az előző három havi finanszírozási díj képezi.

Az intézmény szakmai struktúrája

2020-ban a COVID19 vírus okozta világjárvány miatt jelentősen átalakult az egészségügyi ellátás rendszere mind az alapellátásban, mind a szakellátásban.

Az orvos-beteg személyes találkozások száma jelentősen lecsökkent, előtérbe került a telemedicina, távkonzultáció rendszere.

A járvány első hullámában a 65 év feletti kollégákat a munkavégzés alól felmentették, az ő feladataik is a maradókra hárultak. A szigorú járványügyi rendelkezések az első félévben alacsony szinten tartották a fertőzöttek számát. Az őszi második hullámban már jelentősen emelkedett a fertőzöttek száma, amely a harmadik hullámban tovább fokozódott. A járvány napjainkra mérséklődött, köszönhetően többek között a védőoltásoknak, a hatékony gyógyszeres terápiának.

Alapellátás:

Védőnői szolgálat, iskola-egészségügyi ellátás

A védőnők a gyógyító-megelőző ellátásban elsősorban, mint területi védőnők és iskola-védőnők tevékenykednek. A területi védőnői és az iskola-védőnői ellátásról a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik. A védőnő feladatai révén a felnőtt és gyermek háziorvosi ellátáshoz, a gyermekjóléti és családvédelmi szolgálatok tevékenységéhez, valamint a szülészorvosok gondozói tevékenységéhez kell, hogy hozzájáruljon.

A védőnők alapfeladatuk keretében, nővédelmi feladatokat is ellátnak. Jellemzően a nők egészségvédelmében, egészségnevelésében, a családtervezésben, az anyaságra való felkészítésben és a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében vesznek részt.

A védőnői szolgálat struktúrája, működése

- az alapellátás részeként 6 védőnői körzet működik a városban állandó körzethatárokkal
- a városon kívüli ellátandó külterülethez tartozik Alacska község
- a védőnői körzetek működési engedéllyel rendelkeznek
- a szolgálat működését 2020-ban a NEAK finanszírozta, a törvényi szabályozásban előírt minimum feltételek adottak

- minden védőnőnek az EEKH működési-, nyilvántartási igazolványa és a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara tagsága érvényes
- minden védőnő tagja a Magyar Védőnők Egyesületének

Feladatok, tevékenységek, rendezvények:

A területi védőnői munkát a védőnők önállóan végezték, amely kiterjedt egyénre, családra, közösségre egyaránt. A tevékenység elsősorban az egészség megőrzésére, a gondozott családokban előforduló egészségi, mentális és szociális veszélyeztetettség megelőzésére, felismerésére és jelzésére, valamint megszüntetésére irányult.

E munka végzése során kapcsolatot tartottak a háziorvosokkal, gyermek- és szakorvosokkal, bölcsődével, óvodákkal, iskolákkal, Gyermekjóléti Szolgálattal, gyámhivatallal, Népegészségügyi Osztály vezető védőnőjével, járványügyi felügyelőjével, rendőrséggel, Vöröskeresztrel, és a civil-, karitatív szféra prevenciós területeivel.

A védőnői munka végzése az előírt jogszabályoknak, rendeleteknek, módszertani ajánlásoknak megfelelően, 2020 márciustól a COVID-19 járvány miatt a tisztifőorvosnő által előírtak alapján történt.

A védőnői tevékenység végzésének szabályozói:

- 1997 évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról
- 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról
- 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról
- 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről
- 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről
- 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról

- 33/1992. (XII. 23.) NM rendelet a terhesgondozásról
- Etikai kódex
- EPINFO módszertani levél

Szakmai tevékenység:

Az előző évekhez hasonlóan továbbra is magas a Gyermekjóléti Szolgálat felé jelzést igénylő esetek száma. (2020 évben 65 jelzés történt).

A jelzések leggyakoribb okai:

- a családok rossz szociális helyzete,
- elhanyagoló szülői magatartás,
- súlyos párkapcsolati problémák, konfliktusok,
- alkohol-, drogfogyasztás.

Az életkorhoz kötött kötelező védőoltások városunkban 100%-ban beadásra kerültek. A külföldről hazaköltözött új gondozottak esetében viszont gyakran problémát jelent a külföldön beadásra nem kerülő, elmaradt védőoltások pótlása.

Továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak a nem kötelező védőoltásokat (Rotavírus, Meningococcus- C, és - B, Kullancsencephalitis) igénylők száma.

A védőnői munka fontos részét képezi az életkorhoz kötött védőnői szűrővizsgálatok végzése (1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18 hónaposan; 2, 2 és fél, 3, 4, 5, 6, 7 évesen) a szülői megfigyelésen alapuló kérdőívek kitöltése, valamint a rizikókérdőívek használata.

Preventív tevékenységükhöz tartozik az óvodákban, iskolákban negyedévenként, illetve szükség szerint tisztasági vizsgálat végzése és egészségnevelő előadások tartása, melyek megvalósultak.

Az általános iskolák páros évfolyamain, illetve a helyi szakképző iskolában a tanulók védőnői és orvosi szűrővizsgálatai részben megtörténtek

A Szoptatás Világnapi ünnepség a járvány miatt elmaradt.

GLASS-park egészségnapon szűrővizsgálatok végzésében minden védőnő részt vett.

2020. évi statisztikai adatok:

Védőnők által ellátottak száma (fő):							
	2017.12.31. (0-6 év)	2018.12.31. (0-6 év)	2019.12.31. (0-6 év)	2020.12.31. (0-6)	2018-ban iskolában ellátottak száma	2019-ben az iskolában ellátottak száma	2020-ben az iskolában ellátottak száma
1. körzet	104	108	118	112	248	234	248
2. körzet	125	145	147	128	171	161	173
3. körzet	120	139	128	123	182	171	136
4. körzet	104	98	115	117	128	137	215
5. körzet	110	125	130	129	235	204	110
6. körzet	150	149	139	149	0	0	0
összesen	713	764	777	758	964	907	882

Újonnan nyilvántartásba vett várandósok számának alakulása körzetenként 2013-2020 év								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. körzet	13	18	18	16	17	18	26	14
2. körzet	14	15	9	14	15	16	32	18
3. körzet	26	28	17	26	29	28	19	22
4. körzet	14	13	7	13	18	12	16	22
5. körzet	14	25	22	22	13	20	25	25
6. körzet	31	36	42	35	18	26	38	37
összesen	112	135	115	126	110	120	156	138

Születések számának alakulása körzetenként 2013-2020 év								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. körzet	14	14	21	16	15	22	19	23
2. körzet	18	17	11	6	25	28	17	24
3. körzet	18	31	22	20	18	25	18	20
4. körzet	8	17	8	14	18	14	19	16
5. körzet	17	24	25	16	17	8	26	23
6. körzet	30	27	29	34	24	27	27	30
összesen	105	130	116	106	117	124	126	136

Központi ügyeleti szolgálat / csatolt településekkel/

Ellátási terület, lakosság szám

2013. július 1. napjától a Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás feladata az alapellátási ügyeletet ellátása (Sajószentpéter, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó) a GYÓMI központi ügyeletén keresztül. Az ügyeleti feladatokat 2020. november 1. napjától külső szolgáltató, az EMERGENCY SERVICE Kft. látja el.

A Sajószentpéteren működő központi orvosi ügyelet célja és ellátási területe az elmúlt évekhez képest nem változott. Az itt élő állandó lakosság létszáma 2020-ban 15 885 fő.

A központi ügyeleti ellátásban résztvevők

Az ügyeletben 2020-ban területi ellátási kötelezettséggel rendelkező 8 felnőtt háziorvos és 4 gyermekorvos vett részt. Az ügyeleti szakasszisztensek és gépkocsivezetők is régóta itt tevékenykednek. Közalkalmazotti jogviszonyban két ügyeletes nővért és három gépkocsivezetőt alkalmaztunk. A feladatátadással a dolgozók egy részét is átvette a Kft.

Forgalmi adatok

Az ügyeleti forgalom adminisztrálása elektronikus formában történik, és a beérkező telefonos hívások rögzítésre kerülnek, egyértelművé téve a panaszos esetek kivizsgálását. 2020-ban ügyeleti ellátással kapcsolatban a feladat átadásáig nem érkezett panasz.

Az éves ügyeleti óraszám: 6752 óra, a napi átlagos esetszámot az utóbbi hat évre vonatkozóan az alábbi táblázat tartalmazza.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020. október 31-ig
ügyeleti esetszám	6080	6183	5566	6041	5303	3309
napi átlagos esetszám	16,65 eset/nap	16,94 eset/nap	15,24 eset/nap	16,5 eset/nap	14,52 eset/nap	11 eset/nap

A lakosságot a SAJÓ TV képújságában tájékoztatjuk folyamatosan azokról a sürgősségi kórképekről, amelyek akut ellátást igényelnek

Egyéb alapellátás

Házi(gyermek)orvosi ellátás

Az intézményben kap helyet öt felnőtt háziorvosi, három gyermekorvosi és három fogorvosi szolgálat. Sajószentpéter és Alacska lakosainak alapellátását 3 gyermekorvosi és 6 felnőtt háziorvosi rendelésen biztosítják orvosaink. Két háziorvosi körzetben a betegellátást mentori felügyelettel végzi az I. számú háziorvosi körzetben Dr. Osztapkó István (2019. márciusától), a 6. számú háziorvosi körzetben Dr. Kassai Tibor háziorvos rezidens. Mindketten 2021-ben tervezik háziorvostani szakvizsgájukat.

Fogorvosi ellátás

Sajószentpéteren három fogorvosi szolgálat működik, a fogorvosi alapellátást biztosítják a város lakossága számára.

A fogorvosi szolgáltatás területi ellátási kötelezettséggel (körzetben), gyermek- (0-18. éves korig), felnőtt- (19 éves kortól) és vegyes szolgálat (felnőtt és gyermek) keretében szervezett. A fogászati alapellátás beutaló nélkül, a fogászati szakellátás (szájsebészet, fogszabályozás, fogágybetegségek kezelése, gyermekszakellátás, fogászati röntgen) beutalóval vehető igénybe.

A járvány alatt csak sürgősségi ellátás zajlott a szigorú védelmi előírások betartása mellett.

Otthoni szakápolás

Az otthoni szakápolás rendszerszerűen ezidáig nem az egészségügyi alapellátás része, azonban az alapellátásban való intenzívebb jelenlét, és annak formái további átgondolást igényelnek. Városunkban három szolgálat biztosítja az otthoni szakápolást, az általuk ellátható kapacitás kevés a felmerülő igényekhez képest. A finanszírozási korlátok miatt nem tudnak több esetet ellátni.

Járóbeteg szakellátás:

Az itt élő lakosság korcsoportos összetétele miatt a krónikus, gondozást igénylő megbetegedések előfordulási gyakorisága az országos átlaghoz képest magasabb, ezért gyakrabban veszik igénybe szakrendelőnk szolgáltatásait is

A járóbeteg szakellátás kilenc szakorvosa közül hatan már nyugdíj mellett szakrendelnek. (belgyógyászat, UH, ideggyógyászat, nőgyógyászat, urológia).

Fiatal szakorvosok idecsábítására alig van remény, mert a pályaválasztók nem bíznak az ágazati ígéretekben. A szakorvos hiánnyal küzdő rendelőintézetek, illetve a magán egészségügyi szolgáltatók egymástól próbálják elcsábítani a hiányszakmákban dolgozó kollégákat.

A Rendelőintézetben működő szakrendelések

	szakorvosi óra/hét	nem szakorvosi óra/hét
Belgyógyászat	10	0
Fül-orr-gégészet	4	0
Ideggyógyászat	8	0
Nőgyógyászat	30	0
Reumatológia	10	0
Szemészet	10	0
Urológia	4	0
UH diagnosztika	7	0
Fizioterápia	0	40
Gyógytorna	0	15
Vérvételi hely*	0	10
Összesen:	83	65

2018. évi teljesítményadatok, szakmánként:

	Nőgyógyászat	Szemészet	Ideggyógyászat	Belgyógyászat	Reumatológia	UH	Urológia	Füi-orr-gége	Fizikoterápia	Gyógytorna	Labor
Rendelési napok száma	195	80	92	86	90	49	-	35	252	184	142
Rendelési óra szám	1172	350	368	430	458	171,5	-	140	2016	552	497
Esetszám	2629	820	1008	1401	1627	663	-	497	5740	3798	10975
Napi átlag esetszám	13,4	10,2	10,9	18,4	18,1	13,5	-	14,2	22	21	77,3
Egy főre jutó perc átlag	26,8	29,3	21,9	25,8	16,9	15,5	-	16,9	21	8,1	2,7

Szakrendelések

Belgyógyászat

A szakrendelésen dolgozó Dr. Török Kálmán nyugdíjas belgyógyász és endokrinológus. A belszervi krónikus betegségek mellett a cukorbeteg és más endokrinológiai gondozott ellátását végzi.

Helyben kapják meg a szükséges szakorvosi javaslatokat a cukorbeteg és a szív-, érrendszeri betegek. Az alapellátásban kiszűrt esetek terápiás beállítása, a helyben történő szakorvosi konzultáció a gyorsabb állapotjavulást, a szövődmények kialakulásának csökkenését eredményezi.

Ideggyógyászat

Dr. Barla Sándor nyugdíjas ideggyógyász neurológiai esetek és cerebrovasculáris megbetegedések ellátását végzi.

Szemészet

Dr. Antal Levente nyugdíjas szemész szakorvosként látja el az akut és a krónikus szemészeti vizsgálatot igénylő betegeket.

Nőgyógyászat

Jelenleg három szakorvos látja el a nőgyógyászati betegségeket, valamint a terhes gondozást. Dr. Kelemen István főorvos (85 éves) mellett dolgozik Dr. Szatmári Zoltán és Dr. Szabó Beáta, akik kismencedei UH vizsgálatot is végeznek a rendelésen.

Leggyakrabban terhességgel kapcsolatos ellátások miatt keresik fel a szakrendelést a páciensek.

Fül-Orr-Gégészet

Dr. Sabbagh Usama szakorvos látja el nem csak a felnőtteket, hanem a gyermekeket is.

Urológia

2020-ban szakorvos hiány miatt a szakrendelés szünetelt.

Ultrahang diagnosztika

Dr. Soós László nyugdíjas radiológus főorvos végzi a hasi UH diagnosztikát.

Reumatológia

Dr. Pető Tamás reumatológus szakorvos végzi a krónikus mozgásszervi betegek ellátását.

Fizikoterápia és gyógytorna

A kezeléseket két fizikoterápiás asszisztens és egy gyógytornász végzi.

Laboratórium:

A laboratórium a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház Klinikai Laboratóriuma kihelyezett részeként üzemel.

Az intézmény helyzetelemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Összetartó, szakmailag felkészült, helyismerettel rendelkező munkahelyi kollektíva - Akadálymentesített, energiatakarékos, egy épületben elérhető szolgáltatások - A leggyakoribb betegségek kivizsgálására alkalmas szakmai paletta - Rövid előjegyzési idő - Jó megközelíthetőség - Jó munkakapcsolat a szociális ellátó hálózattal, önkormányzattal, szakigazgatási szervekkel 	<ul style="list-style-type: none"> - Rövid szakrendelési idő - Kevés nem szakorvosi óra - Előregedett, nyugdíj mellett dolgozó orvosok - Vagyonvédelem hiánya - Betegirányító rendszer hiánya - Amortizálódott eszközpark
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Államosítás - Önkormányzati támogatás növekedése - Saját bevételek növelése - Egészségfejlesztési Központ alakítása - Csoportpraxisok, praxisközösség létrehozása az alapellátással együttműködve 	<ul style="list-style-type: none"> - Járványügyi veszélyhelyzet - Irreális szakmai elvárások a lakosság részéről - A lakosság egészségtudatos magatartásának hiánya - Indokolatlan igénybevétel - Finanszírozás kedvezőtlen változása - Önkormányzati támogatás csökkenése - Magánegészségügy térnyerése, betegek „elcsábítása”

Jövőkép

- A Gyógyító- Megelőző Intézmény működőképességének megtartása, az egészségügyi ellátás színvonalának emelése, a jelenlegi ellátási struktúra megőrzése és fejlesztése a lakosság egészségügyi ellátással szemben támasztott reális elvárásainak figyelembevételével.
- A humán erőforrás hiányosságok megszüntetése, motivációs rendszer fokozásával a képzett szakemberek megtartása és vonzása.
- A gyógyítás technikai feltételeinek fejlesztése.
- Harmonikus együttműködés a társadalmi és a szakmai szervezetekkel.
- Központosított egészségügyi ellátás lehetősége.

Összegzés

A városi egészségügy egészét egységes rendszerként érdemes kezelni. A jövőben is együttműködésre kell törekedni a háziorvosi rendszernek és a járóbeteg szakellátásnak, amely a lakosság számára biztosítja a betegségek megelőzését, definitív ellátást nyújt, továbbá a lakosság egészségtudatos magatartásának kialakításához segítséget biztosít.

Az egészségügyi ellátás egyensúlya a fenntarthatóság (erőforrással való ellátottság), hozzáférés, minőség (új technológiák befogadása) hármas összhangján múlik.

2020-ban a városi egészségügyi rendszer működését jelentősen befolyásolta a kialakult járványhelyzet, és az amiatt megváltozó rendszer. A jelenlegi helyzet nagy kihívás elé állítja a társadalom valamennyi szereplőjét. A régi beidegződéseket új megoldások, eljárások váltják, mely mindenkitől szemléletváltást igényel.

Sajószentpéter, 2021. május 11.

Dr. Kacsánci László
intézményvezető